خراسان روزنامه صبح ایران
یک شنبه ۱۷ بهمن ۱۳۹۵ . ۷ جمادی الاول ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۴۶۶

رحیم‌زاده- سال گذشته ۲ درصد اعتبارات آبیاری نوین کشور به خراسان جنوبی اختصاص یافت. مدیر کل مدیریت بحران خراسان جنوبی گفت: سال گذشته از مجموع هزار میلیارد تومان اختصاصی به کشور بیش از ۲۰ میلیارد تومان به خراسان جنوبی اختصاص یافت. مهندس «میر جلیلی» افزود: با اختصاص اعتبارات در بحث آبیاری نوین، حجم کار انجام شده در ۳ سال گذشته با میزان کار صورت گرفته در ۱۵ سال گذشته برابری می کند.

تخصیص ۲ درصد اعتبارات آبیاری نوین کشور به خراسان جنوبی

کوله مهاجرت از روستاهای خراسان جنوبی سنگین‌تر می‌شود

رحیم‌زاده- تب تند خشکسالی سال‌هاست بر عطش چشمه‌ها، قنات‌ها و چاه‌های خراسان جنوبی افزوده است. در سال‌های اخیر سونامی خشکسالی آن چنان به جان استان افتاده که نه تنها درخت، باغ، چشمه، قنات و دام‌های سبک و سنگین آسیب دیده است بلکه مردمان این دیار هم به علت کاهش منابع آبی و اختلال در معیشت، شهر نشینی را بر زندگی سخت در روستاها ترجیح می‌دهند. بنابه گفته نماینده مردم بیرجند، درمیان و خوسف در مجلس شورای اسلامی در این سال‌ها بیش از ۷۰۰ روستای استان به علت کمبود بارندگی، نبود اشتغال و خشک شدن باغ‌ها خالی از سکنه شده است که پیامدهای آن نه تنها مهاجرت و تخلیه روستاها بلکه آسیب‌های اجتماعی و... است.

■ **بحران آب**

حجت الاسلام «عبادی» با بیان این که خراسان جنوبی در آینده یکی از بحرانی ترین استان‌ها به لحاظ تامین آب خواهد بود، می گوید: اگر به استان توجه نشود و بحران آب جدی گرفته نشود، در کوتاه مدت این مسئله قابل حل نخواهد بود. به گفته وی دولت برای تثبیت جمعیت و جلوگیری از مهاجرت روستاییان به شهرهای استان و خارج از آن باید بحث تامین آب را جدی‌تر دنبال کند. وی تاکید می کند: بر اساس پیش بینی‌ها، احتمال ادامه خشکسالی ۳۰ تا ۳۵ ساله وجود دارد بنا براین اگر با این روند پیش برویم، جمعیت و استانی نخواهیم داشت که بعد از آن بخواهیم فکر چاره کنیم. وی به افزایش مهاجرت‌های چند ساله در استان اشاره می کند و می گوید: خالی از سکنه شدن روستاها نه فقط برای استان بلکه برای کشور زنگ خطر است. به گفته وی در ۱۰ سال گذشته حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد روستاییان استان مهاجرت کرده‌اند و هر چند ممکن است برخی از روستاها خالی از سکنه نشده باشد، اما جمعیت آن‌ها کاهش بسیاری دارد. وی به کاهش منابع آبی، نابودی کشاورزی و... در استان اشاره می کند و می گوید: به عنوان نماینده مردم از عملکرد معاونان رئیس جمهور در تخصیص اعتبارات راضی نیستم، آبرسانی سیار به روستاهای استان رو به افزایش است و روستاییان خراسان جنوبی در تماس‌های مکرر با دفتر نماینده از تشنگی می نالند. کار از آب غیر شرب و کشاورزی گذشته است و آب خوردن هم در بسیاری از روستاها نیست؛ از طرفی مردم با مشکلات فراوان امرار معاش می کنند. وی با اشاره به صحبت‌های یکی از مسئولان خراسان رضوی ادامه می دهد: بنا به گفته این مقام مسئول اقدامات پژوهشی نشان می دهد ۳۵ درصد حاشیه نشینان مشهد از خراسان جنوبی هستند که این موضوع از لحاظ امنیتی، سیاسی، اجتماعی و... مشکلات و تبعاتی را به همراه دارد. حجت الاسلام «عبادی» معتقد است: باتوجه به خشکسالی‌های چند ساله، برای نجات روستاهای استان توجه ویژه دولت به صنایع دستی و آموزش آن، خرید تضمینی محصولات تولید شده و بازاریابی محصولات تولیدی باید بیش از گذشته مدنظر قرار گیرد. وی اعمال مشوق‌ها برای جذب سرمایه گذاران، رفتن به سمت صنایع کم آب بر، مدیریت اشتغال و... را باعث ماندگاری جمعیت در روستاها می داند و می افزاید: آبادانی هر نقطه از کشور موجب آبادانی دیگر نقاط می شود.

■ **تخلیه ۳۲۷ روستای نهبندان و سربیشه**

نماینده مردم نهبندان و سربیشه هم با اشاره به خالی از سکنه شدن ۳۲۷ روستای این منطقه در چند سال گذشته می گوید: طی سال‌های اخیر ۲۳۷ روستای نهبندان و ۹۰ روستای سربیشه خالی از سکنه شده است. دکتر «افضلی» علت عمده خالی از سکنه شدن روستاهای منطقه را نبود آب برای شرب و ارتزاق، شغل مناسب و... بیان می کند و می افزاید: خشکسالی‌های چند ساله باعث خالی از سکنه شدن روستاها و افزایش حاشیه نشینی شده است. وی گریزی به ۴۵۰ کیلومتر مرز مشترک استان با کشور افغانستان می زند و می گوید: از این میزان مرز ۲۵۰ تا ۳۰۰ کیلومتر مربوط به مرز نهبندان و سربیشه است و خالی شدن نوار مرزی مشکلات زیادی به همراه دارد. به گفته وی با خالی شدن روستاهای مرزی در عمل یک پایگاه مردمی از دست می رود و برای آمایش سرزمینی و اقتدار امنیتی باید جمعیت را حفظ کرد. وی به آبرسانی سیار برای ۲۰۰ روستای این منطقه اشاره می کند و می گوید: با توجه به مشکل کم آبی و عدم آبرسانی به موقع، در اغلب موارد برای برداشت آب مشکلاتی برای اهالی ایجاد می شود. «افضلی» تاکید می کند: برای ماندگاری مردم در روستاها به ویژه روستاهای مرزی، به احداث زیر ساخت، ایجاد اشتغال و... نیاز است و با توجه به معادن غنی در این منطقه باید از خام فروشی فرآورده‌های معدنی منطقه جلوگیری کرد. وی سرعت بخشیدن به روند تامین آب استان، احیای ستاد قنوات استان، مهار آب‌های سطحی، اجرای طرح‌های آبخوان داری و آبخیز داری و... را در ماندگاری و تثبیت جمعیت مهم می داند و می افزاید: چطور برای انتقال آب از سد کانی سیب به ارومیه ۱۶۰۰ میلیارد تومان هزینه می کنند و نمی توانند برای ماندگاری بیشتر جمعیت در این استان ۵۰ میلیارد تومان بدون بودجه سنواتی هزینه کنند؟ وی می افزاید: طرح توسعه توازن منطقه‌ای باید به طور ویژه دیده شود چرا که برای تامین آب استان چندین سال است فقط در گیر ارایه طرح هستیم پس کی باید این طرح‌ها عملیاتی شود.

■ **لزوم اعمال مشوق**

وی به اعمال مشوق‌های مختلف برای جذب سرمایه گذاران غیر بومی در منطقه به عنوان یکی از راهکارها در این زمینه اشاره می کند و می گوید: مرزنشینان تا شعاع ۲۵ کیلومتری مرزها می توانند از سهمیه سوخت استفاده کنند که برای ماندگاری افراد در مرزها و ایجاد و تثبیت امنیت باید این میزان را تا شعاع ۱۰۰ کیلومتری ارتقا داد. وی رفتن به سمت تولید صنایع دستی، فرش دستباف و... را یکی دیگر از راهکارها عنوان می کند و می افزاید: روستاییان باید با تشکیل تعاونی‌های مرتبط به سمت تولید صنایع دستی پیش بروند و با برند سازی آن محصولات خود را برای فروش در عرصه‌های داخلی و خارجی عرضه کنند.

■ **دلایل مهاجرت از روستا**

مدیر کل سابق روستایی استانداری هم با بیان این که خشکسالی‌های چند ساله و کاهش منابع آبی در استان باعث افزایش مهاجرت‌ها از روستا به شهر شده و عمده مهاجرت‌ها در استان از نقاط کوچک و زیر ۲۰ خانوار است، می گوید: با وجود جذابیت و فراوانی امکانات، بیشتر مهاجرت‌ها به کلان شهرها اتفاق می افتد. در استان با وجود مشکلات پیش رو میزان هزینه کردها بیشتر از میزان درآمد است و همین مزید بر علت شده است و باعث افزایش مهاجرت‌ها می شود. به گفته مهندس «شفیعی» خالی از سکنه شدن روستاها علاوه بر ایجاد اخلال در امنیت، باعث افزایش حاشیه نشینی و بروز آسیب‌ها و معضلات اجتماعی در جامعه می شود. وی به استناد آمار ارایه شده مرکز بهداشت می گوید: پیش بینی می شود بالای ۴۰ درصد روستاهای استان مهاجرت داشته باشند. وی تاکید می کند: به جای پرداختن به مباحث معیشتی و اشتغال آفرینی برای تثبیت جمعیت فقط به تامین زیر ساخت‌ها توجه می شود در حالی که در بسیاری از مناطق با وجود تامین زیر ساخت‌ها و امکانات نمی توان جلوی مهاجرت‌ها را گرفت چرا که روستاییان نمی توانند در روستا معیشت خود را تامین کنند. در این سال‌ها بهره وری گسترش نیافته است و خیلی به سمت تغییر الگوی کشت نرفته ایم و الان شروع کرده ایم در حالی که قشر مولد در روستاها نمانده اند. وی از مهمترین اقدامات دولت به ایجاد معاونت توسعه روستایی ریاست جمهوری اشاره می کند و می افزاید: متاسفانه با وجود ۲۲ دستگاه متولی موازی کاری زیاد است و هر دستگاه به صورت جداگانه تصمیم می گیرد و عمل می کند. وی با بیان این که مخالف تامین زیر ساخت‌ها نیستم، می افزاید: باید اعتبارات استانی و ملی را به سمت نگه داشتن جمعیت پیش ببریم. به گفته وی ۶۰ طرح از ۵۰ میلیون تومان تا ۲ میلیارد تومان شامل نیروگاه خورشیدی، معدن، فراوری سنگ معدنی، محصولات کشاورزی، دامی، پرورش شتر، شتر مرغ، گردشگری، گیاهان دارویی و... بر اساس ظرفیت‌های استان پیش بینی شده که امید است اجرای این طرح‌ها باعث نجات روستاها و جلوگیری از خالی شدن این مناطق شود. وی تاکید می کند: تاوقتی معیشت روستاییان تامین نشود، بحث مهاجرت‌ها به قوت خود باقی است و باید در زمینه تولید، بازار خرید محصولات و حرکت به سمت اقتصاد چند معیشتی و... به منظور ماندگاری مردم در روستاها به ویژه در مناطق مرزی فکری اساسی کرد.

عکس: مجید فکری

■ **تبعات مهاجرت**

وی خالی شدن کانون تولید از جمعیت را از جمله تبعات مهاجرت روستاییان برمی شمرد و می افزاید: از روستاها به عنوان فضاهای حیاتی در جغرافیا یاد می شود؛ فضاهایی که علاوه بر نقش تولیدی نقش امنیتی را هم به همراه دارند. وی از دیگر تبعات مهاجرت‌ها به حاشیه نشینی و ژاغه نشینی در شهرها اشاره می کند و می افزاید: ممکن است در بسیاری از روستاها با وجود خدمات، جمعیت نباشد چرا که برای جمعیت مهم‌ترین موضوع، بحث معیشت است بنابراین اگر مباحث معیشتی درست شود بسیاری از خدمات و امکانات هم توسط افراد فراهم می شود. دکتر «شاطری» معتقد است: درست است که دولت‌ها می توانند زمینه‌ها را برای ماندگاری مردم در روستاها فراهم و تسهیل کنند اما توسعه باید توسط مردم محقق شود. وی با بیان این که خشکسالی‌ها مربوط به دوران ما نیست و در گذشته‌ها هم وجود داشته است، می افزاید: باید با نگاه به گذشته ببینیم در گذشته روستاییان با وجود کم آبی و... چگونه روزگار می گذراندند. وی تاکید می کند: در گذشته روستاییان علاوه بر کشاورزی و دامداری به سمت صنایع دستی و دیگر مشاغل جمعی می رفتند که نه تنها به اقتصاد خانوار کمک می کرد بلکه از مهاجرت‌ها جلوگیری می کرد. وی تعطیل شدن صنایع دستی مانند بافت فرش را از مهم‌ترین مشکلات پیش رو در بحث مهاجرت‌ها می داند و می افزاید: در گذشته در بیشتر روستاها صنعت فرش جایگاه خاصی داشت و فرش قهستان و مود در آن سوی مرزها شناخته شده بود. وی با بیان این که هم اکنون بیشتر تولید فرش و برخی از صنایع دستی تعطیل شده است، می افزاید: باید دولت هم با پرداخت تسهیلات با کارمزد کم و با پرداخت بلند مدت برای ماندگاری مردم در روستاها اقدام کند.

■ **دلایل متفاوت مهاجرت**

دکتر ای برنامه‌ریزی روستایی دانشگاه بیرجند هم با بیان این که عوامل موثر در مهاجرت‌ها در نقاط مختلف متفاوت است، می گوید: بر اساس نظریه تفاوت‌ها، نظریه معیشتی و اقتصاد، نظریه خدمات و... میزان مهاجرت در مناطق مختلف، متفاوت است. دکتر «شاطری» با بیان این که در استان به عوامل مهاجرت به صورت محلی و منطقه‌ای نگاه نشده است، می افزاید: در استان بر مبنای یک الگو و اجرای آن گفته می شود که میزان مهاجرت‌ها کم یا زیاد است یا روند معتدلی دارد. به نظر وی در خراسان جنوبی به نظریه معیشت باید توجه بیشتری کرد چرا که به نظر می رسد مهاجرت‌ها تحت تاثیر معیشت است و تفاوت در آمد بین شهر و روستا مبنای این نظریه است. وی می افزاید: ممکن است با وجود خدمات رسانی باز هم آمار مهاجرت افزایش داشته باشد که این امر موید آن است که باید به نظریه تقویت معیشت توجه بیشتری کرد. وی از خشکسالی‌های ۱۸ ساله به عنوان یکی از مباحث شتاب دهنده بحث مهاجرت‌ها یاد می کند و می گوید: مبنای تامین معیشت روستاییان کشاورزی و دامداری است. روستاییان به جایی می روند که در آمد بیشتری داشته باشند و به امید افزایش درآمد از روستا به شهر می روند که این امر افزایش حاشیه نشینی و... را به همراه دارد.

یادداشت شفاهی

دکتر رستم صابری فر

دانشیار دانشگاه پیام نور

روستاییان، حاشیه نشینان اقتصاد ایران

حکایت روستاهای ایران حکایت غریبی است. بسیاری از مسئولان ما حتی آنانی که روستازاده اند، وقتی که دل به زندگی شهری دادند، نگاه بالا به پایین خود را وسعت دادند و دیگر روستا را نه برادر و همسان شهر که فضایی کوچک می شمارند. بعد از مهاجرت و عادت به سکونت در کلان شهرها، جای عبارات شهر و روستا را عوض کردند و توصیفات را همچنان بدون تغییر باقی گذاشتند. شاید به همین دلیل است که اکنون صحبت از روستا و توجه به آن دیگر محلی از اعراب ندارد. دیگر جایی به نام روستا اگر هم باشد، برای گذران یک یا چند ساعت به عنوان استراحت است. همه دست به دست هم داده اند تا همه چیز شهری شود، همه پایتخت نشین شوند و ژست و لهجه تهرانی به خود بگیرند! در واقع، روستاهای ما حکم خانه سالمندان را پیدا کرده است و نباید انتظار داشته باشیم که روند تخلیه روستاها به دلیل از دیاد جمعیت و مشکلات شهرها، متوقف شود. شاید در هیچ جای کشور، شرایط روستاییان به قدر استان خراسان جنوبی، بحرانی نباشد. روستاییان این استان نه تنها در نگاه عطوفت آمیز دولتمردان و برنامه ریزان کمتر جا دارند، بلکه طبیعت نیز قهر خود را به شدیدترین شکل به آنها نشان داده است. حدود ۲۰ سال است که وضعیت این استان از نظر خشکسالی بحرانی گزارش می شود. در این مدت به ازای هر سال، حدود ۱۰۰ روستای استان خالی از سکنه شده است. به عبارت دیگر، در این مدت ۴۸ درصد از روستاهای استان خراسان جنوبی رها و به نوعی از نقشه جغرافیایی کشور محو شده است. با نگاه سنتی و اپسگرای کنونی که برای مشکلات پیچیده مدرن همچنان در میان کتب خطی به دنبال راه حل می گردد، تقریبا هیچ راهکار سنتی و یا نوآورانه ای برای تامین درآمد از منابع آبی در استان وجود ندارد، واقعیت آن است که جمعیت روستایی، فاقد مهارت و دانش لازم برای اشتغال در حرف شهری است و در نهایت اگر مهاجرتی هم صورت بگیرد این گروه از نظر اقتصادی و اجتماعی به حاشیه رانده می شوند و مشکلات خاص خود را ایجاد خواهند کرد. اکنون نه تنها در روستا شغل، درآمد و رفاه نیست، بلکه شرایط اجتماعی و فرهنگی جامعه نیز در پی تحقیر این نوع زندگی است. تا این شرایط وجود دارد، حتی اگر همه امکانات در روستاها فراهم باشد رضایت تامین نمی شود! چون ما حتی برای روستاییان وقتی تولید فناوری می کنیم، آن را به شکلی طراحی کرده و ساخته ایم که برای کاربرد آن حضور افراد متخصص شهری ضرورت دارد. در یک کلام، حتی اگر نگاهی هم به روستا داشته باشیم، نگاهی شهر محور است.

جدول [شماره ۶۷۶۳]

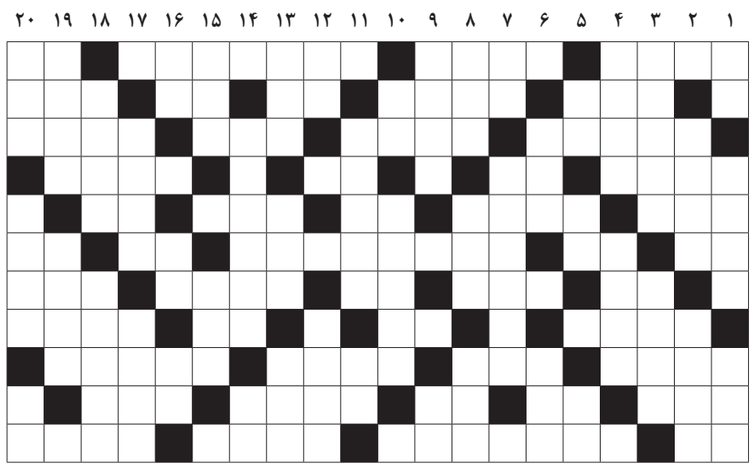

طراح جدول: مریم احمدی

افقی

۱- آرزوها- مغز این گیاه به عنوان طعم دهنده در نوشابه‌ها استفاده می‌شود- بازپس گیری- حرارت بدن ۲- کشیدنی مدرسه- رفیع- علامت صفت تفضیلی- قورباغه درختی- گذرگاه ۳- تبختر- ثروتمند- عدل- افق ۴- شرح- مادر- جهت- دردناک ۵- توان- انبار غله- حرف فاصله- نخوت- حرف پیروزی ۶- عدد فوتبالی- پیکر- اگر حروفش مرتب شود راسته ای از حشرات است- نقشه فرنگی- کجاست؟ ۷- آواز دسته جمعی- آبرسان- پیمودن- منظور- بی هوشی ۸- پربها- ماه سرد- حرف دهان کجی- کج ۹- افول- دریل- اوج- دلداری شخص مصیبت دیده ۱۰- زهر آگین- رود اروپا- پوستین- از گیاهان الیافی- اهلی ۱۱- قدم یکپا- یاری رسان- از سوزنی برگان- افسار

عمودی

۱- طمع- حواله پرداخت- شست وشوی شرعی ۲- اشاره- حرارت ۳- مدارا کردن- گرد ۴- زبان- خاک ۵- باب

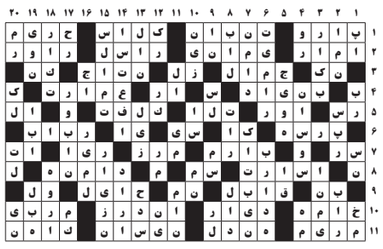

حل جدول شماره ۶۷۶۲

روز- عمر- گریز ۶- جوابش هوی است- پسوند دارندگی ۷- پنبه پاک نکرده- دیدار ۸- چینه دیوار- مرض مسری خطرناک- یازدهمین سوره قرآن کریم ۹- احصائیه- به تاخت دویدن ۱۰- حمار- دلپذیر ساختن ۱۱- سهولت- صریح ۱۲- واحد شمارش بازی تنیس- پارچه براق ۱۳- شکننده- سقف دهان- نحیف ۱۴- سربازی- بوی رطوبت ۱۵- محصول آتش- نشانه ۱۶- دربست کارخانه- بالا آمدن آب دریا- راز ۱۷- باشگاه ورزشی- رنج ها ۱۸- آشکار- شبه جزیره ای در شمال دریای سیاه ۱۹- کامل- مقدار ۲۰- پایتخت سوئیس- پاسخ- خشکی

گروه صنعتی سایان
مشاور، طراح و مجری:
- سالن های فلزی سوله
- اسکلت فلزی ساختمان های طبقاتی
- انواع جرثقیل سقفی
۹۵۲۸۲۱۴۳/م
Email: sayansteel@yahoo.com
تلفن: ۰۵۱_۳۳۴۴۳۳۳۳

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده (نوبت سوم)
شرکت تعاونی مسکن آزاد شماره یک مشهد به شماره ثبت ۹۴۹۸

بدین وسیله از کلیه اعضای تعاونی دعوت می شود با توجه به عدم رسمیت نوبت دوم، در جلسه مجمع عمومی فوق العاده نوبت سوم که در روز دوشنبه مورخ ۹۵/۱۲/۲ ساعت ۱۶ در محل تالار عدل واقع در میدان امام خمینی برگزار می گردد حضور بهم رسانند. اعضایی که نمی توانند اصالتا در مجمع حضور یابند، می توانند نماینده تام الاختیاری را بین اعضا یا خارج از آن برای حضور در مجمع عمومی و اعمال رای تعیین نمایند. تعداد آرای وکالتی هر عضو سه رای و هر شخص غیر عضو یک رای خواهد بود. برای تایید نمایندگیها، عضو به همراه نماینده خود باید در روزهای کاری ۹۵/۱۱/۲۷ لغایت ۹۵/۱۲/۰۱ در ساعات ۱۱ لغایت ۱۳ در محل شرکت تعاونی واقع در کاوه ۹ پلاک ۱ حضور یافته و پس از احراز هویت، تشریفات لازم را به انجام رسانند.
دستور جلسه:
۱- تطبیق اساسنامه با قانون و اصلاحات بخش تعاون
۲- تغییر مواد ۵، ۲۱،۶، ۳۶، ۴۰،۳۸، ۶۰،۵۱،۵۰ و حذف مواد ۲۲ الی ۳۵ اساسنامه
۹۵۳۳۰۳۰۶/ف

آگهی تجدید مناقصه

اداره کل زندانهای خراسان رضوی در نظر دارد مقدار دویست تن روغن مایع (خوراکی و سرخ کردنی) و تعداد پانصد و پنجاه هزار قوطی تن ماهی مورد نیاز خود را از طریق مناقصه خریداری نماید. متقاضیان می توانند از تاریخ ۹۵/۱۱/۱۸ به مدت ۴ روز کاری و در ساعات اداری جهت دریافت اسناد مناقصه به آدرس ذیل مراجعه نمایند.
ضمنا اسناد مناقصه از طریق پایگاه ملی مناقصات به آدرس www.iets.mporg.ir نیز قابل دریافت می باشد.
آدرس: مشهد، بلوار قرنی، قرنی ۶، اداره کل زندانهای استان خراسان رضوی- اداره مالی پشتیبانی
شماره تماس: ۳۷۲۹۹۱۷۱-۰۵۱ آقای چاجی
آ/۹۵۳۳۰۱۹۲

آگهی مزایده اقلام ضایعاتی و مازاد

شرکت الکترواستیل در نظر دارد اقلام ضایعاتی و مازاد بر نیاز خود شامل کابین و درب یخچال، ذوبی (گالوانیزه، آلومینیوم، آهن)، ورق فلزی، کارتن، پلاستیک، مواد ABS آسیابی، مواد کریستال آسیابی، پالت چوبی، سیم و کابل، بشکه خالی، کپسول خالی و کمپرسور را به فروش برساند.
متقاضیان می توانند برای هماهنگی بازدید و شرکت در مزایده حداکثر تا تاریخ ۱۳۹۵/۱۱/۳۰ به آدرس این شرکت واقع در مشهد، کیلومتر ۴ بزرگراه آسیایی مشهد- قوچان و تلفن **۹-۳۶۶۵۷۰۰۱-۰۵۱** مراجعه فرمایند.
آ/۹۵۳۲۷۷۸۱